

T.C.
KAMU DENETÇİLİĞİ KURUMU

ŞİKAYET NO :2014/1941
KARAR TARİHİ : 12/09/2014

TAVSİYE KARARI

ŞİKAYETÇİ

:

ŞİKAYET EDİLEN İDARE

: 1-MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI(RE'SEN)
2- Konya Valiliği
3-İl Milli Eğitim Müdürlüğü

ŞİKAYETİN KONUSU

: Şikayet başvurusu, İlköğretim Okulunda 2013/2014 öğretim yılında 3. sınıf öğrencisi olan çocuğun öğretmeninin Konya'da görevlendirilmesi nedeni ile 2 yıldır sınıflarına vekil öğretmen görevlendirilmesi ve şu ana kadar 7 öğretmen değişmesinin yarattığı mağduriyet ve kadrolu öğretmen ataması yapılması talebine ilişkindir.

ŞİKAYET BAŞVURU TARİHİ : 30/4/2014

I. USUL

A. Şikayet Başvuru Süreci

1. Şikayet başvurusu Kurumumuz çocuk internet sayfasındaki başvuru formu doldurularak yapılmıştır. Başvuru formu 30/4/2014 tarih ve 2014/4099 sayı ile kayıt altına alınmıştır. Şikayet başvurusunun karara bağlanması için 28/3/2013 tarihli ve 28601 mükerrer sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin 41/1-a maddesi ve İmza Yetkileri Yönergesinin 7 inci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi uyarınca, şikayetin incelenmesine ve araştırmasına geçilerek, 2014/1941 sayılı Tavsiye Kararı Önerisiyle Kamu Beşdenetçisine sunulduğu anlaşılmıştır.

B. Ön İnceleme Süreci

2. Şikayet başvurusunun ön incelemesinde, şikayet konusuna ilişkin BİMER'e .../2014 ve .../2014 tarihlerinde iki kez başvuruda bulunulduğu, bu başvurulara bilgi mahiyetli cevaplar alındığı anlaşılmıştır. Her ne kadar yaşı itibariyle başvuru ehliyeti mevzuat karşısında veli veya vasi onayını gerektirmekte ise de, uluslararası sözleşmeler, çocuğun üstün çıkarı, anayasal eğitim hakkı ve Kurumumuzun statüsü ve niteliği gözetildiğinde çocuğun

menfaat ihlali olduğundan başvurunun geçerli olduğu kabul edildiği ve daha sonra velisi olan babasının 11.09.2014 tarihli e mail yoluyla yapılan başvuruya izin verdiği, şikayet konusunun idarenin geçici görevlendirme ve vekil öğretmen görevlendirme gibi idari işlemlerinden kaynaklanan, kadrolu öğretmen yerine vekil öğretmenlerle eğitim hizmetini sağlama tutumu ile ilgili olduğu bir çocuk için ilköğretim aşamasının ne denli önemli olduğu göz önünde bulundurularak idarenin bu tutumunun telafisi güç veya imkansız zararlara sebep olacağı düşünülerek idari başvuru koşulu aranmadığı, şikayet konusunun Kurumumuzun görev alanına girdiği, şikayetin süresinde yapıldığı ve diğer ön inceleme konularında da bir eksiklik bulunmadığı, bu nedenle şikayetin inceleme ve araştırmasına engel bir eksikliğin bulunmadığı tespit edilmiştir.

II. OLAY ve OLGULAR

A. Şikayetçinin Konu Hakkındaki Açıklamaları ve İddiaları

3. Kurumumuza gelen başvuruda; çocuk, ... İlköğretim Okulunda 3. sınıf öğrencisi olduğunu, çok sık öğretmen değişikliği olduğunu, şu ana kadar 7 öğretmen değiştirdiğini, kadrolu öğretmenleri olan .. isimli öğretmenin Konya'da görevlendirildiğini, bu nedenle 2 yıldır sınıflarına vekil öğretmen geldiğini, bunun mağduriyete neden olduğunu, konuya ilişkin birçok başvuru yaptıklarını ama netice alamadıklarını ifade etmekte ve kadrolu bir öğretmen atanmasını talep etmektedir.

B. İdarenin Şikayete İlişkin Açıklamaları

4. Şikayete ilişkin Konya Valiliği İl Milli Eğitim Müdürlüğüne gönderilen/2014 tarihli ve sayılı bilgi-belge isteme yazımıza istinaden verilen/2014 tarihli ve sayılı yazıda konuyla ilgili istenilen bilgi-belgeler gönderilmiş, konunun hukuki boyutlarına ilişkin açıklamada bulunulmamıştır.

C. Olaylar

5. Başvuru yapan çocuk, 2011-2012 eğitim-öğretim yılında İlkokuluna başlamıştır. 1. sınıfın tümünü bir öğretmenle tamamlamış ve aynı öğretmen ile 2. sınıfa başlamıştır. Bu öğretmenin tayinin çıkması üzerine ilk vekil öğretmen gelmiş, bu öğretmenin, şikayetçinin ifadesi ile sınıfa uyum sağlayamaması nedeni ile ayrılması sonrasında ikinci vekil öğretmen göreve başlamış ve 2. sınıfın ilk dönemini tamamlamıştır.

6. isimli öğretmen/2013 tarihinde İlkokuluna öğretmen olarak atanmıştır.

7. /2013-...../2013 tarihleri arasında, Konya İl Milli Eğitim Müdürlüğü'nün ... 2013 tarih ve sayılı yazısı gereği ve Valilik Oluru ile ilçesinde evde eğitimde görevlendirilmiştir.

8./2013 tarih ve sayılı Kaymakamlığı İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü'nün yazısı ve Kaymakamlık Oluru ile ... yerine .../2013-.....2013 tarihleri arasında Öğretmenliği mezunu ... dışarıdan ücretli öğretmen olarak görevlendirilmiştir.

9. /2013-.../2014 tarihleri arasında Konya İl Milli Eğitim Müdürlüğü'nün 2013/.. nolu inhası ve Valilik Oluru ile ilçesinde evde eğitimde geçici olarak görevlendirilmiştir.

10. .../2013 tarih ve sayılı Kaymakamlığı İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü'nün yazısı ve Kaymakamlık Oluru ile ... yerine/2013-...../2014 tarihleri arasında Sınıf Öğretmenliği mezunu ... dışarıdan ücretli öğretmen olarak görevlendirilmiştir.

11. .../2014 tarih ve sayılı Kaymakamlığı İlçe Milli Eğitim Müdürlüğünün yazısı ve Kaymakamlık Oluru ile ...'ın görevlendirmesi2014 tarihi itibari ile iptal edilmiştir.
12. Aynı Olur ile yerine .../2014-.../2014 tarihleri arasında Sınıf Öğretmenliği mezunu dışarıdan ücretli öğretmen olarak görevlendirilmiştir.
13. Şikayetçi, 30/4/2014 tarihinde Kurumumuza başvuruda bulunmuştur.

D. Kamu Denetçisinin İnceleme ve Araştırma Bulguları

14 Şikayete konu işleme ilişkin bilgi ve belgeler .../2014 tarihli ve sayılı yazı ile Konya Valiliği İl Milli Eğitim Müdürlüğü'nden istenilmiş, ilgili idarece konuya ilişkin belgelerin örnekleri .../2014 tarihli ve sayılı yazı ekinde gönderilmiştir.

III. HUKUKİ DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

A. İlgili Mevzuat

15. **BM Çocuk Haklarına İlişkin Sözleşmenin** 3 üncü maddesinin 1 inci fıkrasına göre "Kamusal ya da özel sosyal yardım kuruluşları, mahkemeler, **idari makamlar veya yasama organları tarafından yapılan ve çocukları ilgilendiren bütün faaliyetlerde çocuğun yararı temel düşüncedir.**"

16. **Aynı Sözleşmenin** 4 üncü fıkrasına göre "Taraf Devletler, bu Sözleşmede tanınan hakların uygulanması amacıyla gereken her türlü yasal, idari ve diğer önlemleri alırlar. Ekonomik, sosyal ve kültürel haklara ilişkin olarak, Taraf Devletler eldeki kaynaklarını olabildiğince geniş tutarak, gerekirse uluslararası işbirliği çerçevesinde bu tür önlemler alırlar.

17. **Aynı Sözleşmenin** 28 inci maddesine göre "**Taraf Devletler, çocuğun eğitim hakkını kabul ederler ve bu hakkın fırsat eşitliği temeli üzerinde tedricen gerçekleştirilmesi**" görüşündedirler.

18. **BM Ekonomik, Sosyal ve Kültürel Haklara İlişkin Uluslararası Sözleşmenin** 13 üncü maddesine göre "Bu Sözleşme'ye Taraf Devletler, herkesin eğitim görme hakkına sahip olduğunu kabul ederler. Taraf Devletler, eğitimin, insanın kişiliğinin ve onur duygusunun tam olarak gelişmesine yönelik olacağı ve insan hakları ile temel özgürlüklere saygıyı güçlendireceği hususunda mutabıktırlar. Taraf Devletler, ayrıca, eğitimin, herkesin özgür bir topluma etkin bir şekilde katılmasını sağlayacağı, tüm uluslar ve tüm ırksal, etnik ve dinsel gruplar arasında anlayış, hoşgörü ve dostluğu geliştireceği ve Birleşmiş Milletler'in barışın korunmasına yönelik faaliyetlerini güçlendireceği hususlarında mutabıktırlar."

19. **Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesine Ek Protokolün** "Eğitim Hakkı" başlıklı 2 nci maddesine göre "Hiç kimse eğitim hakkından yoksun bırakılamaz."

20. **Avrupa Sosyal Şartının** "Çocukların ve gençlerin sosyal, yasal ve ekonomik korunma hakkı" başlıklı 17 nci maddesine göre taraf devletler, "çocukların ve gençlerin kişilikleri ile fiziksel ve zihinsel yeteneklerinin tam gelişimini sağlayacak bir çevrede yetişme haklarını etkili bir biçimde kullanmalarını sağlamak amacıyla, doğrudan ya da kamusal ve özel örgütlerle işbirliği yaparak... çocukların ve gençlerin, ebeveynlerinin hak ve ödevleri göz önünde tutularak, gereksinim duydukları bakım, yardım, öğretim ve eğitim olanaklarına sahip olmalarını özellikle bu amaç için uygun ve yeterli kurum ile hizmetlerin kurulması ve

sürdürülmesini sağlamayı taahhüt ederler.

21. T. C. Anayasasının "Eğitim ve öğrenim hakkı ve ödevi" başlıklı 42 nci maddesine göre "Kimse, eğitim ve öğrenim hakkından yoksun bırakılamaz."

22. 24/6/1973 tarih ve 14574 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Millî Eğitim Temel Kanununun "Türk Millî Eğitiminin Temel İlkeleri" başlığı altında "*I – Genellik ve eşitlik:*" başlıklı 4 üncü maddesine göre "Eğitim kurumları dil, ırk, cinsiyet ve din ayırımı gözetilmeksizin herkese açıktır. Eğitimde hiçbir kişiye, aileye, zümreye veya sınıfa imtiyaz tanınamaz." ve "*V – Fırsat ve imkan eşitliği:*" başlıklı 8 inci maddesine göre "Eğitimde kadın, erkek herkese fırsat ve imkan eşitliği sağlanır."

23. 23/7/1965 tarih ve 12056 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Devlet Memurları Kanununun "İstihdam Şekilleri" başlıklı 4 üncü maddesine göre "Kamu hizmetleri; memurlar, sözleşmeli personel, geçici personel ve işçiler eliyle gördürülür." Aynı maddenin "Geçici Personel" başlıklı C fıkrasına göre "Bir yıldan az süreli veya mevsimlik hizmet olduğuna Devlet Personel Başkanlığı ve Maliye Bakanlığının görüşlerine dayanılarak Bakanlar Kurulunca karar verilen görevlerde ve belirtilen ücret ve adet sınırları içinde sözleşme ile çalıştırılan ve işçi sayılmayan kimselerdir."

24. Aynı Kanunun "Vekalet görevi ve aylık verilmesinin şartları:" başlıklı 86 ıncı maddesine göre (Değişik: 30/5/1974 - KHK/12; değiştirilerek kabul: 15/5/1975 - 1897/1 md.) "Memurların kanuni izin, geçici görev, disiplin cezası uygulaması veya görevden uzaklaştırma nedenleriyle işlerinden geçici olarak ayrılmaları halinde yerlerine kurum içinden veya diğer kurumlardan veya açıktan vekil atanabilir... Ancak, ilkokul öğretmenliği (Yaz tatili hariç), tabiplik, diş tabipliği, eczacılık, mühendis ve mimarlık, veterinerlik, köy ve kasaba imamlığına ait boş kadrolara, açıktan vekil atanabilir."

25. 14/09/2011 tarih ve 28054 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Millî Eğitim Bakanlığının Teşkilat Ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin "Görevler" başlıklı 2 nci maddesine göre Millî Eğitim Bakanlığının görevlerinden biri; "a) Okul öncesi, ilk ve orta öğretim çağındaki öğrencileri bedenî, zihnî, ahlakî, manevî, sosyal ve kültürel nitelikler yönünden geliştiren ve insan haklarına dayalı toplum yapısının ve küresel düzeyde rekabet gücüne sahip ekonomik sistemin gerektirdiği bilgi ve becerilerle donatarak geleceğe hazırlayan eğitim ve öğretim programlarını tasarlamak, uygulamak, güncellemek; öğretmen ve öğrencilerin eğitim ve öğretim hizmetlerini bu çerçevede yürütmek ve denetlemek"tir.

26. 18/6/1949 tarih ve 7236 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 5442 sayılı İl İdaresi Kanununun 8 inci maddesine göre "Yetiştirme ve ikmal kaynakları Bakanlıklar veya tüzel kişiliği haiz genel müdürlüklere bağlı olup il genel teşkilatı içinde birden fazla istihdam yerleri bulunan meslek, fen ve uzmanlık kadrolarına dahil görevlerden:

A) İlçe idare şube başkanı sıfatını haiz olanlarla il merkezinde Devlet gelir, giderlerinin ve mallarının tahakkuk, tahsil, ödeme ve idaresiyle ilgili ikinci derecedeki müdürler, şube şefleri ve kontrol memurları, nakit muhasipleriyle, lise, orta ve o derecelerdeki okul müdür ve öğretmenleri, hastaneler mütehassıs hekimleri, Bakanlıklar veya tüzel kişiliği haiz genel müdürlükler tarafından tayin edilirler.

B) Bunun dışında kalan bütün memurlar Bakanlıklar veya tüzel kişiliği haiz genel müdürlükler tarafından valilik emrine tayin edilerek il idare şube başkanının inhası üzerine valiler tarafından istihdam yerleri tespit olunur;

C) Yukarıdaki fıkralarda yazılı bütün memurların lüzumu halinde il içinde nakil ve tahvilleri mensup olduğu il idare şube başkanlarının inhası üzerine valiler tarafından icra edilmekle beraber mensup oldukları Bakanlıklar veya genel müdürlüklere sebepleriyle bildirilir.

Yukarıda (A, B) fıkraları dışında kalan il merkez teşkilatına bağlı memurlar ilgili idare şube başkanının inhası ile valiler tarafından tayin, nakil ve tahvil olunurlar.

Tayin, nakil ve tahviller için gereken yolluk ödenekleri bütçe yılı başında ilgili Bakanlık veya genel müdürlüklerce valiler emrine gönderilir."

27. 06/05/2010 tarih ve 27573 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Milli Eğitim Bakanlığı Öğretmenlerinin Atama ve Yer Değiştirme Yönetmeliğinin "Norm fazlası öğretmen bulunması durumunda öğretmen görevlendirmesi" başlıklı ek 1 inci maddesine göre (Ek:RG-21/7/201228360) "Herhangi bir branşta norm kadro fazlası bulunan illerde fazla bulunan branşta ek ders ücreti karşılığında görevlendirme yapılamaz, vekil öğretmen çalıştırılmaz."

28. 20/9/2005 tarih ve 25932 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 2005/9345 sayılı Millî Eğitim Bakanlığı Taşra Teşkilatında Öğretmen İhtiyacının Karşılanması Bakımından Alanlar Bazında Öğretici Görevinde Kısmi Zamanlı Geçici Personel İstihdamı ile Bu Personele Ödenecek Ücretlere İlişkin Kararın 1 inci maddesine göre "Millî Eğitim Bakanlığına bağlı eğitim kurumlarının öğretmen ihtiyacının karşılanması amacıyla 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 4 üncü maddesinin (C) fıkrasına göre bir öğretim yılında 10 ayı geçmemek üzere kısmî zamanlı geçici öğretici çalıştırılabilir." ve 9 uncu maddesine göre "Öğreticiler bir öğretim yılı için çalışmayı kabul ederler ve il/ilçe millî eğitim müdürlüklerince ihtiyaca göre belirlenen görev yerlerinde çalıştırılırlar."

B. Şikayet Konusuna İlişkin Uygulamalar

29. Danıştay 5 inci Dairesinin 17/9/2003 tarih ve E. 2003/868 ve K. 2003/3533 sayılı kararında kamu görevlerinin vekaleten yürütülmesinin, ancak hizmetin gerektirdiği durumlarda geçici olarak başvurulacak bir yol olduğunun anlaşıldığı, buradan hareketle vekaleten ve tedviren görevlendirmenin geçici ve istisnai durumlarda başvurulacak bir yol olduğu, kamu hizmetlerinin tedviren ya da vekaleten yürütülmesini sürekli hale getirecek biçimde uygulama yapılamayacağı, bu yöndeki işlemlerin 657 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinde ifadesinin bulan kariyer ve yeterlik ilkelerine de aykırı olacağına açık olduğu ifade edilmektedir.

C. Kamu Denetçisi Vekili Mehmet Elkatmış'ın Kamu Başdenetçisine Önerisi

30) Şikayetçinin eğitim gördüğü okula kadrolu öğretmen atanması gerektiği yönünde tavsiye kararı verilmesi önerilmiştir.

C. Hukuka ve Hakkaniyete Uygunluk Yönünden Değerlendirme ve Gerekçe

31. Şikayete konu İlkokulu kadrolu öğretmeni .., bu göreve .../2013 tarihinde atanmış ve hemen akabinde/2013-..../2013 tarihleri arasında, Konya İl Milli Eğitim Müdürlüğü'nün/2013 tarih ve sayılı yazısı gereği ve Valilik Oluru ile ve daha sonra/2013-..../2014 tarihleri arasında Konya İl Milli Eğitim Müdürlüğü'nün bila tarihli ve 2013/... nolu inhası ve Valilik Oluru ile ilçesinde evde eğitimde geçici olarak görevlendirilmiştir. Söz konusu geçici görevlendirme ilgili idare tarafından 5442 sayılı İl İdaresi Kanununun 8/c maddesi uyarınca, kadro ve özlük hakları görev yerinde kalmak kaydıyla yolluksuz ve yevmiyesiz olarak yapılmıştır. İlk görevlendirme yazısının ekinde yer alan tablonun "görevlendirme gerekçesi" adlı sütununda ..'ın görevlendirme gerekçesi olarak "İl Milli Eğitim Müdürlüğü'nün/2013 tarih ve sayılı yazısı gereği" ifadesi yer almaktadır. İkinci görevlendirme gerekçesinde ve Kurumumuza gönderilen bilgi-belge isteme yazımıza cevapta ise gerekçeye dair bir açıklama yer almamaktadır. Kurum içinde yapılan bu görevlendirmenin, kuruma hizmetlerinin ifası sırasında geçici olarak personel temin edilemediği veya arızı olarak oluşan hizmetlerin yapılması için yapıldığı düşünülmektedir.

32. İlkokulu kadrolu öğretmeni ...'ın geçici olarak evde eğitimde görevlendirilmesinden dolayı onun yerine

- .../2013 tarih ve sayılı Kaymakamlığı İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü'nün yazısı ve Kaymakamlık Oluru ile/2013-..../2013 tarihleri arasındaÖğretmenliği mezunu
- .../2013 tarih ve sayılı Kaymakamlığı İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü'nün yazısı ve Kaymakamlık Oluru ile/2013-..../2014 tarihleri arasında Sınıf Öğretmenliği mezunu ve
-/2014 tarih ve sayılı Kaymakamlığı İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü'nün yazısı ve Kaymakamlık Oluru ile ...'ın görevlendirilmesinin .../2014 tarihi itibarı ile iptal edilmesinden sonra da/2014-..../2014 tarihleri arasında aynı Olur ile Öğretmenliği mezunu ... dışarıdan ücretli olarak görevlendirilmişlerdir.

33. Devlet Memurları Kanununun 86 ncı maddesinde "Memurların kanuni izin, **geçici görev**, disiplin cezası uygulaması veya görevden uzaklaştırma nedenleriyle işlerinden **geçici** olarak ayrılmalari halinde yerlerine kurum içinden veya diğer kurumlardan veya **açıktan vekil atanabilir**... Ancak, **ilkokul öğretmenliği (Yaz tatili hariç)**, tabiplik, diş tabipliği, eczacılık, mühendis ve mimarlık, veterinerlik, köy ve kasaba imamlığına ait boş kadrolara, **açıktan vekil atanabilir**." hükmü ve yine aynı Kanununun 4 üncü maddesinde "Bir yıldan az süreli veya mevsimlik hizmet olduğuna Devlet Personel Başkanlığı ve Maliye Bakanlığının görüşlerine dayanılarak Bakanlar Kurulunca karar verilen görevlerde ve belirtilen ücret ve adet sınırları içinde sözleşme ile çalıştırılan ve işçi sayılmayan kimselerdir." şeklinde tanımlanan **geçici personel** hükmü ve 2005/9345 sayılı Millî Eğitim Bakanlığı Taşra Teşkilatında Öğretmen İhtiyacının Karşılamaı Bakımından Alanlar Bazında Öğretici Görevinde Kısmi Zamanlı Geçici Personel İstihdamı ile Bu Personele Ödenecek Ücretlere İlişkin Kararın 1 inci maddesinde "Millî Eğitim Bakanlığına bağlı eğitim kurumlarının öğretmen ihtiyacının karşılanması amacıyla 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 4 üncü maddesinin (C) fıkrasına göre bir öğretim yılında 10 ayı geçmemek üzere kısmî zamanlı geçici öğretici çalıştırılabilir." ve 9 uncu maddesinde "Öğreticiler bir öğretim yılı için çalışmayı kabul ederler ve il/ilçe milli eğitim müdürlüklerince ihtiyaca göre belirlenen görev yerlerinde çalıştırılırlar." hükmü yer almaktadır. Bu hükümler ve İl İdaresi Kanununun 8/c maddesi doğrultusunda, mevcut dosya kapsamında kadrolu öğretmen ..'ın geçici görevlendirilmesinden sonra yerine

dışarıdan ücretli görevlendirilmenin yapılması mevzuata uygundur.

34. Ancak ..'ın İlkokuluna/2013 tarihinde atanmasından sonra,/2013-..../2013 tarihleri arasındaki ilk geçici görevlendirilmesindeki tabloda, kadrosunun bulunduğu İlkokulundaki norm kadro sayısı 5 iken mevcut kadro sayısı 4;/2013-..../2014 tarihleri arasındaki ikinci geçici görevlendirilmesindeki tabloda ise aynı okulun norm kadrosu 4 mevcut kadrosu ise 3 olarak işlenmiştir. Bu durumda ...'ın kadrosunun bulunduğu okulda kadrolu öğretmene ihtiyaç varken evde eğitimde öğretmen ihtiyacına binaen ..'ın geçici görevlendirme işleminin isabetli olmadığı açıktır. Sonuçta bir alanda zaten ihtiyaç varken (.... İlkokulunda sınıf öğretmeni ihtiyacı) ve bu ihtiyacı gidermeden, buradaki bir öğretmenin ihtiyaç olunan başka bir alanda (evde eğitim gibi) görevlendirilmesi; her iki geçici görevlendirmede de İlkokulundaki ihtiyacın bir anlamda göz ardı edilmesi hukuka ve hakkaniyete uygun değildir.

35. ...'ın geçici görevlendirilmesi sonrasında ise onun yerine 3 öğretici dışarıdan ücretli olarak görevlendirilmiştir. Böylece şikâyetçinin iddia ettiği gibi öğrencinin 2 nci sınıfı okuduğu 2012/2013 eğitim-öğretim yılının 2 nci döneminden itibaren 4 öğretmen değişikliği olmuştur. Her ne kadar mevzuat geçici görevlendirmeye de, geçici personel istihdamına da izin verse de bunların geçici olması gerektiği, yerleşmiş yargı içtihatlarına göre geçici olarak görevlendirilmenin 6 aylık süre ile sınırlı olduğu ve hizmet gereklerine yönelik ve kamu yararı amaçlı olarak gerçekleşmesi gerektiği düşünüldüğünde ve üstelik eğitim gibi çok temel bir kamu hizmetinin bu kadar uzun süreli geçici personel olan ücretli öğretmenler eliyle yürütülmesi hukuka ve hakkaniyete uygun değildir.

36. Eğitim hakkı, yukarıda verilen BM Çocuk Hakları Sözleşmesinin 4. ve 28. maddesi, BM Ekonomik, Sosyal ve Kültürel Haklara İlişkin Sözleşmenin 13. maddesi, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesine Ek Protokolün 2. maddesi, Avrupa Sosyal Şartının 17. maddesi, T.C. Anayasasının 42 maddesi ile Milli Eğitim Temel Kanununun 8. maddesinde vurgulandığı üzere herkese açık, hiç kimsenin yoksun bırakılamayacağı ve eşitlik ilkesi çerçevesinde verilmesi gereken bir haktır. Özellikle Avrupa Sosyal Şartının 17. maddesinde yer aldığı gibi devlet, çocukların ve gençlerin kişilikleri ile fiziksel ve zihinsel yeteneklerinin tam gelişimini sağlayacak bir çevrede yetişme haklarını etkili bir biçimde kullanmalarını sağlamak amacıyla, çocukların ve gençlerin gereksinim duydukları bakım, yardım, öğretim ve eğitim olanaklarına sahip olmalarını özellikle bu amaç için uygun ve yeterli kurum ile hizmetlerin kurulması ve sürdürülmesini sağlamayı taahhüt eder. Diğer yandan eğitim hizmeti, asli görevliler tarafından ifası gereken temel bir kamu hizmetidir. Bu noktalardan hareketle, bir çocuğun tam gelişimi için ilköğretimin ne denli önemli olduğu göz önünde bulundurulduğunda; her ne kadar kamu hizmetlerinin sürekliliğinin sağlanması ilkesi çerçevesinde geçici görevlendirilen kadrolu öğretmenin yerine dışarıdan ücretli öğretmenlerin görevlendirilmesi beklenen bir durum olsa da, geçici görevlendirilmenin "geçici" olmaktan çıkıp sürekliliğe dönüşmesi ve bunun telafisinin de dışarıdan görevlendirmelerle yapılmaya çalışılması eğitim gibi temel bir kamu hizmetinin yerine getirilmesinde sorunlara neden olmaktadır. Diğer bir ifadeyle kadrolu öğretmenler tarafından yürütülmesi arzulanan eğitim hizmetinde çeşitli nedenlerle öğretmen ihtiyacının karşılanamaması halinde, hizmetin aksatılmadan yürütülmesini sağlamak amacıyla ücretli öğretmen görevlendirme gibi düzenlemeler yapılmasının kaçınılmaz olduğu kabul edilmekle beraber bu durumun istisnai olması, süreklilik haline dönüştürülmemesi de beklenmektedir. Çünkü dosya kapsamında olduğu gibi, kadrolu öğretmenin geçici görevlendirilmesinden sonra dışarıdan ücretli öğretmenler görevlendirilerek eğitim hizmetinin sürekliliği sağlanmaya çalışılmış olsa da, yani başvuru sahibi öğrencinin sınıfında

bir öğretmenin varlığı sağlanmış olsa da, özünde eğitim hizmeti çocuk için tam da yerine getirilmiş olmamaktadır. Bahse konuda çocuk için eğitim hizmetinin sürekliliği, çok sık değişmekle birlikte sınıfta herhangi bir öğretmenin olması ile değil, onun bağ kurabildiği ve bu bağı devam ettirebildiği bir öğretmenin olması ile sağlanabilir.

37. Kaldı ki; BM Çocuk Hakları Sözleşmesinin 3 üncü maddesine göre idari makamlar tarafından yapılan ve çocuğu ilgilendiren tüm faaliyetlerde çocuğun yüksek yararının temel düşünce olması gerekmektedir. Çocuk Hakları Komitesinin yorumuna göre; taraf Devletlerden her biri, çocuğun yüksek yararının değerlendirilmesi ve birinci planda göz önünde bulundurulması hakkına saygı gösterip bu hakkı yaşama geçirmeli ve her taraf Devlet bu hakkın eksiksiz biçimde yaşama geçmesi için gerekli, bilinçli ve somut tüm önlemleri alma yükümlülüğü altındadır. Çocuğun yüksek yararı kavramı, hem Sözleşme'de öngörülen tüm hakların eksiksiz biçimde gerçekleşmesini hem de çocuğun bütünsel gelişimini amaçlamaktadır. Komiteye göre çocuğun yüksek yararının ne olduğuna ilişkin yetişkin kişinin yargısı, çocukların Sözleşme'de öngörülen tüm haklarına saygıdan üstün gelemez; ve uygulamaya dönük her tür önlemin benimsenmesinde çocuğun yüksek yararı birinci derecede gözetilecektir. Bu ifade Devletlere kesin bir hukuksal yükümlülük getirmektedir. Devletler, başlatılacak herhangi bir girişimde, çocuğun yüksek yararının değerlendirilip buna birinci derecede ağırlık tanınıp tanınmayacağı konusunda herhangi bir takdir hakkı kullanamazlar. Sözleşmedeki bu hüküm ve Komitenin yorumları göz önünde bulundurulduğunda çocuğu doğrudan ilgilendiren eğitim hizmetinin verilmesi konusunda ilgili idarelerin çocuğun yüksek yararını birinci derecede gözetmesi beklenmektedir. Dosya kapsamında ise tüm eğitim hayatını şekillendiren ve eğitimin bir anlamda temeli olan ilköğretimin ilk 3 yılında bir çocuğun 7 öğretmen değiştirmesinin baştan önlenmesi, önlenememiş ise bir itiraza gerek kalmaksızın derhal düzeltilmesi hukukun, hakkaniyetin ve iyi yönetim ilkelerinin bir gereğidir.

IV. HAK ARAMA ÖZGÜRLÜĞÜNE İLİŞKİN YASAL MEVZUAT

A. Dava Açma Süresinin Yeniden Başlaması

38. 14/6/2012 tarihli ve 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun 21 inci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca, bu tavsiye kararı üzerine otuz gün içinde herhangi bir işlem tesis edilmez veya eylemde bulunulmaz ise durmuş olan dava açma süresi kaldığı yerden işlemeye başlayacaktır.

B. Yargı Yolu

39. 2709 Sayılı 1982 Anayasası'nın Temel Hak ve Hürriyetlerin Korunması Başlıklı 40. maddesinin 2. fıkrasında, "Devlet, işlemlerinde, ilgili kişilerin hangi kanun yolları ve mercilere başvuracağını ve sürelerini belirtmek zorundadır." hükmü yer almakta olup, 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun 20 inci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca, ilgili idarenin işlemine karşı 60 günlük dava açma süresinden arta kalan süre içinde Konya İdare Mahkemesine yargı yolu açıktır.

V. KARAR

Yukarıda açıklanan gerekçeler ve dosya kapsamına göre; şikayetin kabulüne;

1- 2014/2015 eğitim-öğretim yılından itibaren İlkokulu .. sınıfında kadrolu bir sınıf öğretmenin sürekli görevlendirilmesi hususunda KONYA VALİLİĞİ VE MİLLİ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜNE,

2-Yukarıda yazılı tavsiye yerine getirilemediğinde adı geçen okula kadrolu bir öğretmenin atanması ve öğrencilerin ivedi mağduriyetlerinin giderilmesi için MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞINA **TAVSİYEDE BULUNULMASINA**,

Yukarıda anılan kanunun 20 inci maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca, Milli Eğitim Bakanlığı, Konya Valiliği ve İl Milli Eğitim Müdürlüğünce bu karar üzerine tesis edilecek işlem ve eylemin ya da tavsiye edilen çözümün uygulanabilir nitelikte görülmediği takdirde gerekçesinin otuz gün içinde

Kurumumuza bildirilmesinin zorunlu olduğuna,

Bu kararın şikâyetçiye, Milli Eğitim Bakanlığına, Konya Valiliği ile İl Milli Eğitim Müdürlüğü'ne tebliğine,

Türkiye Cumhuriyeti Kamu Başdenetçisi'nce karar verildi.

M.Nihat ÖMEROĞLU

Kamu Başdenetçisi